

13 punkter som giftbantar förskolan

(Från Naturskyddsföreningen)

Bland förskolornas leksaker, myskuddar, tårar och skratt finns inte bara goa ungar och engagerad personal. Här trivs också några av våra värsta miljögifter. Det visar en unik kartläggning av den svenska förskolan som vi gjort inom projektet

Checklistan som giftbantar förskolan

Vi satt ihop en enkel checklista med 13 punkter som går snabbt att åtgärda och som dessutom inte behöver kosta skjortan för förskolan:

1. Gallra bland plastleksaker

Rensa bort mjuka plastleksaker som bollar, badankor, dockor och små plastfigurer. Det som gjort plasten mjuk är ofta ftalater som misstänks kunna störa hormonsystemet. Just den här sortens kemikalier är barn extra känsliga för. Gallra samtidigt ut leksaker som luktar plastigt eller känns lite kladdiga eller hala när du tar i dem.

2. Nobba lek-elektronik

Plocka bort gamla mobiler, uttjänta tangentbord och annan elektronik som hamnat i leksakslådan. Prylar som inte är tillverkade för att vara leksaker har inte lika hårda miljökrav som äkta leksaker och kan därför innehålla mer farliga ämnen. Detta gäller särskilt gammal elektronik.

3. Skippa skumgummi

Undersökningar visar att prylar av skumgummi ofta innehåller bromerade flamskyddsmedel. Rensa bort.

4. Låt barnen gosa giftfritt

Tvätta nyinköpta gosedjur innan de får barnens kärlek. Passa på att tvätta annan nyinköpt textil också.

5. Maxa ekomaten

Ju mer ekologisk mat barnen får desto bättre. Ekomaten innehåller mindre rester från bekämpningsmedel.

6. Skrota konserverna

De flesta metallkonserver har en ytbehandling på insidan som kan släppa det hormonstörande ämnet bisfenol A till maten. Vår undersökning visade att åtta av tio förskolor ger barnen mat från konservburkar. Kartongförpackningar är ett bättre val.

7. Värm utan plast

Att mikra mat i en plastbytta går snabbt. Men när plasten värms upp kan skadliga kemikalier släppa och hamna i maten. Undvik det genom att värma maten i en porslinskål. Eller värm i rostfri kastrull och servera på porslin. Förvara också maten i annat än plastkärl.

8. Handskas rätt med maten

Undvik plasthandskar av vinyl. Undersökningar visar att de flesta av dessa handskar innehåller höga halter hormonstörande ämnen som kan överföras till maten och barnen. Om personalen behöver använda handskar är andra material, som till exempel nitril, bättre.

9. Byt blöja utan skumma kemikalier

Kolla om skötbord innehåller skumgummi eller har överdrag av PVC-plast. Byt ut om möjligheten finns. Om personalen använder handskar är tipset att skippa vinyl även här.

10. Låt barnen slumra sött

Hitta alternativ till sov madrasser med skumgummi eller PVC-överdrag. Tvätta nyinköpta frottéöverdrag, kuddar, filtar och lakan.

11. Superviktig städning

Städningen på förskolan är viktig eftersom många av miljögifterna samlas i dammet där barnen leker. Särskilt de minsta barnen får i sig miljögifter via dammet. Dammtorkning och moppning av golven några gånger i veckan är bra. Det ska göras när barnen inte är i lokalerna eftersom dammet rörs runt i luften under städningen. Ett snabbt korsdrag när man städar är heller inte fel.

12. Heja på handtvätt

Damm fastnar på barnens händer. Därför är det viktigt att låta barnen tvätta händerna ofta. Eftersom barn gillar att stoppa händerna i munnen är handtvätt ett effektivt sätt att minska till exempel flamskyddsmedel i kroppen, visar studier.

13. Peppa parfymfritt

Barn bör undvika doftande produkter eftersom det kan framkalla allergier. Miljömärkta och parfymfria städprodukter, tvål och tvättmedel är bäst. Doftspray är tabu.

